

PÉNZÜGYI KISOKOS

Lépjen ki bántalmazó kapcsolatából
pénzügyileg felkészülten!

**Felkészülés
a válásra – pénzügyi
szempontból**

Bevezető

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 2000 óta nyújt segítséget a kapcsolati erőszak áldozatainak. Titkos menedékházakat, krízisambulanciákat, online tanácsadást működtet annak érdekében, hogy minél hatékonyabb megoldást találjunk az áldozatok számára. Jogi, pszichológiai tanácsadást, átmeneti lakhatási lehetőséget biztosítunk, valamint szociális munkásaink segítik a sokszor nagyon nem egyszerű újrakezdést.

Ez a kisfüzet, amit most a kezében tart, egy újabb fontos mérföldkő az áldozatok megsegítésében. Tapasztaljuk, hogy a bántalmazó kapcsolat többségében magával hozza pénzügyi nehézségek sorozatát is. Közösen felvett hitelek, kezességvállalások, megigényelt családtámogatások, amelyek egykor lehetőséget nyitottak meg, a kapcsolat megromlása esetén nehéz helyzettel állítják szembe az áldozatokat.

Mit lehet ilyenkor tenni? A Segélyszervezet az Avon támogatásával azért készítette el hat kisfüzetet nyomtatott formában, hogy pénzügyi kérdésekben is segítse az áldozatokat. A hat kisfüzet, amelyben szó esik a közösen felvett hitelekről, a közös bankszámlákról, foglalkozik a babaváró hitel és a CSOK válás kapcsán felmerült kérdéseivel, segítséget nyújt a tudatos hitelvelvételben és tájékoztatást nyújt a gyorskölcsönök és hitelkártyák veszélyeiről.

Reméljük, hogy a kisfüzetekben lévő információk segítséget jelentenek ahhoz, hogy a bántalmazásról minél inkább múlt időben lehessen beszélni.

Tanácsra van szüksége? Forduljon hozzánk bizalommal!

<https://segelyszervezet.hu/penzugyi-tanacsadas-anonim-feluletunkon/>

Konkrét pénzügyi vagy hitellel kapcsolatos kérdés esetén vegye fel a kapcsolatot számlavezető bankjával, hitelezőjével, hogy személyre szabott, pontos tájékoztatást kapjon. Hiteltörlesztési nehézség esetén azonnal jelezze a problémát hitelezőjének! A megoldás kulcsa az együttműködés, valamint, hogy teljes körű és pontos információkat adjon pénzügyi helyzetéről.

Hogyan készülünk fel egy válásra, hogyan tekintsük át a pénzügyeinket?

Minden válásnál egyik fő kérdés az, hogy hogyan kell felosztani a pár közös vagyonát. A közös vagyon magában foglalja a házasság során szerzett összes vagyont és tartozást. Hacsak a váló házastársak nem egyeznek meg abban, hogyan osztanak fel mindent, a bíró értékeli és felosztja a közös vagyont a vagyonmegosztási törvények alapján.

A bíróságnak teljes képpel kell rendelkeznie mindkét fél vagyonáról, tartozásairól. E célból a legtöbb bíróság megköveteli, hogy minden házastárs részletes pénzügyi tájékoztatást nyújtson be a bíróságnak és egymásnak, azaz vagyonleltárt kell készíteni.

A pénzügyi információk lehető legkorábbi összegyűjtése felvértezi a feleket azokkal az információkkal, amelyekre a szükségük lesz és lehetővé teszi, hogy gyorsan végighaladjanak a folyamaton.

Rendezze a munkaviszonyát, legyen önálló bevétele

Fontos, hogy rendelkezzen önálló jövedelemmel, rendezze a munkaviszonyát. Erre már a válást megelőzően gondolnia kell. Ha még nincs meg a biztos munkahely, akkor pedig az új készségeket tanulással is kifejlesztheti, ami aztán egy jó munkahelyhez vezethet. Ha esetleg az anyagi helyzete jelenleg korlátozza a tanulásban, akkor se csüggedjen! Az internet rengeteg szabad forrást kínál. Online tanfolyamokon vagy internetes anyagokból is rengeteg új ismeretet sajátíthat el. Az új készségek elsajátítása pedig nem csak a munkahely szempontjából fontos, hanem például akkor is jól jöhetnek, ha otthon olyan teendőt kell ellátnia, ami korábban nem az Ön feladata volt. Ezek miatt se szomorkodjon, hiszen a YouTube-os videókhoz és az online fórumokhoz bármikor fordulhat segítségért!

Mit tartalmaz a vagyonleltár?

A vagyonleltár egyrészt tartalmazza a közös és külön vagyon felsorolását, illetve azt az információt, hogy kinek a birtokában van és mit szeretne, hogy kié legyen. Ez a tartozásokra is vonatkozik, a hitelek esetében meg kell jelölnie, hogy ki vigye tovább az adott hitelt.

- Az ingóságok felsorolását, értéküket megjelölve.
- Az ingatlanokat, azok elnevezését, helyrajzi számát, mikor került a birtokukba, milyen vagyonból (külön- vagy közös vagyonból), milyen vagyonból fizették az illetéket, a fenntartási költségek nagysága, volt-e beruházás és milyen értékben, volt-e értéknövekedés és az minek köszönhető (pl. értéknövelő beruházás, felújítás vagy inflációs értéknövekedés), értéknövekedés nagysága.
- A vállalkozói vagyon, üzletrész, részvény, egyéni vállalkozói vagyon vagy gazdasági társaságban lévő jog. Ennek értéke, milyen vagyonból hozták létre (közös vagyon vagy különvagyon), volt-e befektetés a vállalkozói vagyonba annak fennállása alatt, van-e tartozás, hitel vagy követelés, átruházható-e az üzletrész a társasági szerződés szerint.
- Hitelek, tartozások (lakáshitel, hitelkártya, személyi kölcsön, autóhitel, diákhitel, folyószámlahitel): a hitelfelvétel időpontja, a felvett hitel összege, az eddig törlesztett tartozás összege (kamat és tőke), ha van a hátralék, annak összege, a havi törlesztőrészlet összege, a hitel lejárat.
- Követelések: van-e pénzügyi követelésük más természetes személyektől vagy cégektől, mikor keletkezett a követelés, milyen összegű, mennyit törlesztettek belőle.
- Nem vagyoni jogok: van-e hasznélvezeti joguk, használati jog, szolgálmi jog valamely ingatlanon vagy ingóságon, milyen forgalmi értéket képviselhet, esetleg bérleti jog valamely ingóságon vagy ingatlanon.
- Megtakarítások – közös vagy külön vagyonnak számító: folyószámla, bankbetét, nyugdíjpénztári megtakarítás, lakáskassza, állampapír, egészségpénztári megtakarítás, megtakarítással összekötött életbiztosítás, gyermek nevére szóló babakötvény stb..
- Az Ön külön vagyona: az ingóságok és ingatlanok értéke. Történt-e beruházás, felújítás a különvagyonból, fenntartási költségek összege és azt milyen vagyonból fizette.
- A párja különvagyona: mikor szerezte és milyen értékben, jelenlegi értéke, történt-e beruházás, felújítás a különvagyonba, mikor és milyen értékben, milyen vagyonból fedezte, fenntartási költségek összege és milyen vagyonból fedezte
- Történtek-e beruházások és kifizetések a különvagyonból a közös vagyonba és a közös vagyonból a különvagyonokba.
- Ajándékok vagy ingyenes juttatások: bármelyik fél kapott-e a közvetlen hozzátartozóktól vagy a rokonságtól ingatlant ajándékba, vagy nagyobb összegű készpénzt vagy értékes ingóságot, pl. autót, mikor és milyen értékben. Megvan-e az ajándék, ha nincs, azt mire költötték vagy mit vettek helyette.

Legjobb megoldás a megegyezés

Váláskor lényeges a közös ingatlan sorsát mind tulajdonjog, mind pedig használati jog szempontjából rendezni. Ha van közös gyermek is, akkor rá is kiterjedően. A használati jogról felek megállapodásának hiányában a bíróság dönt. Határozathozatala során figyelembe veszi, ha valamelyik fél önként, a visszatérés szándéka nélkül elköltözött az ingatlanból, lakhatását megoldotta. Vagy kizárólagos lakáshasználatot rendelhet el annak a félnek, akit felruházott a közös gyermek feletti kizárólagos szülői felügyeleti joggal. A másik fél úgynevezett "lelépési díjra" jogosult. A lelépési díj a lakáshasználati jog ellenértékének köznapi elnevezése. A törvény szerint azt a felet illeti meg az ellenérték, akit a bíróság vagy a megállapodás a lakás elhagyására kötelez. Kivéve, ha ezt ő megtérítési igény nélkül vállalta, vagy csak időlegesen, meghatározott idő vagy feltétel bekövetkeztéig.

A közös tulajdont oly módon sem mindig tudják megszüntetni az egykori házastársak, hogy magukhoz váltják a másik tulajdonjogát megváltási ár ellenében, azaz kifizetik a volt házastársat. Két megoldás marad: árverés vagy közös piaci értékesítés.

Az árverés egy hosszas és rendkívül költséges bírósági procedúra eredménye, amelyben legtöbbször igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szabja meg a forgalmi értéket, amelyen az árverés megindul.

Sokkal eredményesebb és gyorsabb tehát, ha a válófélben lévő házastársak közösen határozzák meg az ingatlan értékét és értékesítik azt. Rögzítve, hogy a vételár miként oszlik meg majd közöttük, hogy az megfelelően illeszkedjen a felállított vagyonomérlegbe.

Pénzügyi tervezés a különélés időszakára

A kiadások felmérésének egyik legnehezebb része, hogy a kiadások változnak. Például előfordulhat, hogy egy hónapig a lakással kapcsolatos kiadásai csak a rezszi fizetéséből áll. A következő hónapban azonban javításra számíthat, ha bármi elromlik. Ne aggódjon: rendben van, ha legjobb tudása szerint becsüli meg a kiadásokat.

Lehetőség szerint azonban pontos összegeket adjon meg kiadásai tervezésekor. Ha ez lehetetlen, vessen egy pillantást az elmúlt 12 hónapra és képet kap az átlagos havi költségeiről. Amikor rögzíti a kiadást, vegye figyelembe, hogy az pontos vagy becsült.

A válasra való felkészüléshez és a jövőbeli költségvetés megtervezéséhez használja ezt az ellenőrzőlistát, amely néhány gyakori kiadást tartalmaz, amelyeket esetleg nyomon kell követnie:

- bérleti díj vagy hiteltörlesztés,
- ingatlanadók,
- otthoni karbantartás és javítás,
- egészségügyi költségek, amelyeket nem a biztosító fizet,
- egészségügyi biztosítás,
- gyermekgondozás,
- élelmiszerek és háztartási kellékek,
- étkezés (munkahelyi, iskolai),
- lakásfenntartással kapcsolatos költségek: közművek (például gáz, villany, víz, szemétszállítás és internet) lakás biztosítás,
- mobiltelefon,
- mosás és takarítás,
- ruházkodás,
- oktatás és tandíj,
- szórakozás, ajándékok és nyaralás,
- autó- és utazási költségek (például biztosítás, benzin, javítás, busz és vonat),
- életbiztosítás,
- megtakarítások és befektetések,
- egyéb részletfizetés,
- válással kapcsolatos költségek, ügyvéd,
- ha e költségek bármelyikét mások fizetik – például a szüleid segítenek a lakáskifizetéseiben –, jegyezd fel e harmadik fél hozzájárulásainak összegét és gyakoriságát.

Ne feledje! Teremtsen biztonságot a munkája terén! Ha független akar lenni, tudnia kell, hogy szinte minden egy biztos munkahelyen múlik, ezért, ha jelenleg nincs, egy tartós, stabil munkahelyet mindenképp kell szereznie. Ha lehetősége van rá, álljon két lábon – a munka szempontjából is! Ha valamilyen termék készítésével foglalkozik, akkor például érdemes elgondolkodnia az online értékesítés lehetőségén is.

Hogyan szerezzon információt a pénzügyeiről?

Az egyik legegyszerűbb módja annak, hogy információt szerezzon adósságairól, ha lekéri a hitelszámlakivonatát. Miután megkapta a jelentéseket, feltétlenül ellenőrizze az egyes számlákat a pontosság érdekében. Ha szükséges, benyújthatja a hitelszerződést és egy friss kivonat másolatát a bírósághoz a házassága során szerzett közös tartozások bizonyítására.

A pénzügyi adatok begyűjtésének egyéb módjai:

- minden postán érkező pénzügyi kimutatás és számla ellenőrzése,
- hitelkártyakivonat ellenőrzése az esetleges automatikus fizetések tekintetében, és
- múltbeli adóbevallások ellenőrzése.

Ha azt tervezte, hogy a házastársával öregszik meg, akkor a válás problémát szülhet a nyugdíjba vonulási terveit illetően is. Ha sok pénzügyet a volt párja intézett, talán még a nyugdíjalapja sem biztos. Bármi is legyen a helyzet, ha önellátóvá fog válni, a nyugdíjba vonulása tervezése elsődleges kell, hogy legyen pénzügyi tekintetben váláskor.

Mi a teendő, ha házastársa pénzügyi információkat rejteget?

Ha nem fér hozzá a számláikhoz, vagy ha házastársa nem hajlandó együttműködni, kérheti a bíróságot, hogy kötelezze házastársát az adatok megadására. (A bírósági beavatkozás kéréséhez nem kell ügyvédet fogadnia, de a folyamat gyakran könnyebb, ha van egy ügyvédje, aki segít eligazodni a rendszerben.) Ha házastársa elrejtja vagyonát, vagy nem hajlandó együttműködni az eljárásban, a bírő végül kötelezheti a házastársát az együttműködésre.

**AVON
AZ ERŐSZAK ELLEN
A NŐKÉRT**

Tanácsra van szüksége? Forduljon hozzánk bizalommal!

<https://segelyszervezet.hu/penzugyi-tanacsadas-anonim-feluletunkon/>

Konkrét pénzügyi vagy hitellel kapcsolatos kérdés esetén vegye fel a kapcsolatot számlavezető bankjával, hitelezőjével, hogy személyre szabott, pontos tájékoztatást kapjon. Hiteltörlesztési nehézség esetén azonnal jelezze a problémát hitelezőjének! A megoldás kulcsa az együttműködés, valamint, hogy teljes körű és pontos információkat adjon pénzügyi helyzetéről.

Impresszum:

A kiadványt az Ökumenikus Segélyszervezet készítette az AVON támogatásával.

Fotók: Rónai Gergely és Adobe Stock, Freepik

Kézirat lezárva: 2023. augusztus